

De Wonderbaarlijke Wereld Van Boudewijn Büch

1

Nee

Dat is een mooi woord, toch?

Nee

Ik ben hier niet

Ik sta hier niet

Dat kan ook niet

Als je nadenkt

En je verstand gebruikt

De wetten van de vergankelijkheid

Het ontbindingsproces

Weet ik het

Dan kom je maar tot één conclusie

Iemand die meer dan zeventien jaar geleden is gestorven

Kan hier vanavond niet staan

Iemand die al jaren dood is, zegt niet dat hij al jaren dood is

Nee

Ik ben hier niet

23 november 2002

Om twee uur in de middag

Hartstilstand

Een groot herenhuis aan de gracht in Amsterdam

Volgestouwd met mijn verzamelingen

Duizenden en duizenden boeken

Eerste drukken van eeuwen terug

Handgeschreven reisverslagen

Zeefdrukken van Warhol

Gouden rock 'n roll elpee's

Vastgepinde vlinders

Opgezette dieren

Een bot van een Dodo

Dozen vol mappen vol postzegels

Zeldzame munten

Een schatkamer

Een levenswerk

En wat doe ik?

Ik sterf in een kleine kale slaapkamer

Met muren die afbladderen

Zittend op een plastic Ikeastoeltje

Op schoot een boek van Hölderlin

En een leesbril

Vrienden dachten dat ik het zelf had gedaan

En eerlijk gezegd was dat ook een beter verhaal geweest

Het acht uurjournaal opende voor het eerst met de dood van een schrijver

Een paar dagen later ben ik begraven

Nee, ik ben hier niet

Maar ik praat wel tegen jullie
Wat ze ook beweren
Of hoe ze het ook denken beter te weten
Dat ik dood ben is toch ook maar een verhaal

Zoals we elke dag kleren aantrekken, zo slaan we verhalen om ons heen
Verhalen om zin te zoeken in het zinloze
Om een les te trekken uit het noodlot
Om de werkelijkheid te herschikken
Tot een verhaal dat zegt:
Alles is mogelijk
Hoor je dat?
Wie je ook bent
Hoe onmogelijk het ook lijkt
Het is voorstelbaar
Het is niet voor niets geweest
Je bent niet alleen
Voortdurend zeggen we
Vertellen we
Wees niet bang

Ik lag nog geen half jaar onder de grond
En het afbreken begon al
Het ontmaskeren
Het was niet bijzonder
Het waren leugens
Krantenpagina's vol
Tv-Documentaires
Ze probeerden zich te bevrijden van hun eigen goedgegelovigheid
En van mij een fantast te maken
Een praatjesmaker
Het stelde allemaal niets meer voor
Ik was een middelmatige krabbelaar
Ik was geen Goethe-kenner
Ik bezat geen Dodo-bot

2

Iedere verzamelaar heeft één grote angst
Eén overheersende vrees
Op een dag sta je in je huis
Te midden van je verzameling
En je beseft opeens
Het is compleet
Af
Niets meer toe te voegen aan de collectie
Dat is het grote ongeluk
De schrik
Waar je met iedere aankoop onherroepelijk naar onderweg bent

En iedere verzamelaar heeft een geheim
Een verlangen
Een wens
Die je nooit zal durven uit te spreken
Terwijl je niets liever wil
Terwijl je er naar hunkert
Als naar een genade
Dat alles gestolen wordt
Of in de fik vliegt
Of verpulvert
Alles wat je zo koesterde
Alles waarvan je bereid was het met je leven te beschermen
Voorgoed verdwijnt
Heimelijk zal je juichen als het vernietigd wordt

3

Mijn vader zit naast me
Op tafel ligt de encyclopedie
Hij leest hardop voor
Literatuur, verre landen, ontdekkingsreizigers
Op zulke momenten is hij rustig
Alsof hij zich herinnert wie hij was voor de oorlog
Alsof er een weg terug is
Naar de Joodse jongeman die hij ooit was
Nog onschuldig
Vol dromen
Voordat hij naar Nederland en Engeland moest vluchten
Zich als piloot aansloot bij de RAF
Naar Duitsland vloog
Om zijn geboortestad te bombarderen
En daarmee al zijn vrienden van vroeger
Zijn klasgenoten
Zijn burens
Iedereen om wie hij gaf
De dood in joeg

Ik hoef nog niet naar bed
Ik mag eilanden aanwijzen in de atlas
En hij praat
Praat eindeloos
Hier ligt st. Helena
Onthoud je dat?
Waar Napoleon gevangen werd gezet
Waar de machtigste man op aarde geen macht meer had
Waar de grootste oorlogsvoerder niet meer kon verbergen hoe klein hij was
Zijn secretaris stelde hem op de hoogte wat er in de wereld speelde
Voor als hij terug zou keren
Wat natuurlijk nooit meer ging gebeuren
Hij was niet gek
Maar een mens moet iets
Elke dag dicteerde hij nieuwe wetten
Want hij was nog steeds De Keizer
Mijn vaders wijsvinger verplaatst zich over de atlas
En daar ligt Hawaï waar James Cook werd vermoord door inboorlingen
En waar Elvis een liedje over zingt, zeg ik
Hij geeft een klap tegen mijn kop
Die negermuziek luisteren we hier niet
Ik kijk naar mijn vader
Hij ziet er moe uit
Het wit in zijn lusteloze ogen is geel geworden
Hij bijt zijn onderlip kapot
Dit was het laatste jaar dat hij bij ons was

Ik probeer het beeld vast te houden
Probeer het niet te kleuren met wat er na zou komen
De ruzie
De woede
De Duitse soldaten die nog altijd door zijn hoofd marcheren
Hij grijpt een stoel
En woest slaat hij in op mijn moeder
Ze valt op de grond
Hij blijft doorslaan
Ik kijk naar zijn handen
Zijn lieve handen
Die zich spannen rond een wijnfles
Ik wend mijn gezicht af
En staar naar de atlas
Hier ligt st. Helena waar Napoleon gevangen zat

4

De Hel

Zo noemen ze mijn school

Het Bonaventuracollege

Ik kende de verhalen

Een duister gebouw midden in een woonwijk

Dat jongens naar binnen slurpt om hun ziel te breken

Docenten die strafkampen opzetten

De gymzaal is hun martelkamer

En als je stil bent, hoor je altijd wel ergens in het gebouw een stem om hulp krijsen

Dus toen de zomervakantie na de lagere school was afgelopen, smeekte ik mijn moeder om me niet hiernaartoe te sturen

Uitgesloten, zei ze

Ze zei: je moet niet alles geloven

Ze zei: het is een hele goede school

Ze zei: jij wordt een dokter of een advocaat

Elke dag een half uur heen en een half uur terug

De bruine leren tas onder de bagagebinder

Nog twee bochten en daar staat het weer

Dat gebouw

Die bunker

Ik zet mijn fiets op het plein voor de school

En zie de paters Franciscanen onderweg naar de dagelijkse mis in de kapel

Ik ga de trappen op, langs de witte muren

Ineengedoken zit ik achter mijn tafel

Zachtjes pratend, knikkend

Braaf, heel braaf

En bang

Voor een beurt voor de klas

Om het antwoord niet te weten

Om niet paraat te hebben dat Abel Tasman in 1642 Australië ontdekte

Om niet de gedichten van Hölderlin uit het hoofd te kennen

Einsam, Unter dem Himmel, wie immer, bin ich

Om niet te kunnen opdreunen de flora en fauna van Antartica

Wij werden opgeleid voor een wereld die niet meer bestaat

Een wereld zonder internet, zonder alle antwoorden binnen twee seconden

Kennis was toen nog belangrijk

Een overlevingsstrategie

So eisern mein Himmel ist, so steinern bin ich

Twee rijen voor me zit Thomas

Een bleke scholier, verborgen achter een bril

Een jongen die je het beste kunt beschrijven door wat hij niet is

Door wat hij niet heeft

Een tekort aan lengte

Een tekort aan kleur in zijn wangen onder zijn blonde, bijna witte haar

Een tekort aan vet in zijn magere hoekige lijf
Een tekort aan aanspraak in de klas die onuitgesproken had besloten dat hij bij geen enkel
groepje hoort
Alle reden om onzeker te zijn
Maar toch
Niet
De enige van ons die de docent aankijkt
En dus de enige die nooit de beurt krijgt

De les Duits is net begonnen, als hij zijn hand opsteekt
Nog voordat hij toestemming krijgt, begint hij al te praten
Goethe is verkeerd geciteerd
En hij haalt het in zijn hoofd om de docent te verbeteren
We kijken onthutst toe
Onze harten bonzen simultaan in onze kelen
Waardoor het als één groot kloppen op de achtergrond klinkt
Zijn schouders verraden dat hij zich schrap zet
Maar ook ferm is
En ongenaakbaar
Hij zwijgt
Dan gromt de docent iets onverstaanbaars
En gaat door
Iedereen duikt in zijn boek
Doet alsof het niet is gebeurd
Maar ik niet
Voor mij is het niet afgelopen
Maar juist begonnen
De les gaat aan mij voorbij
Ik kijk naar de jongen vooraan in de klas
Wie is hij?
En wie is die Goethe?
In de grote pauze probeer ik indruk op Thomas te maken met Achterberg
Maar halverwege kom ik erachter dat ik het einde van het gedicht ben vergeten
Ik begin te haspelen
Probeer het onderwerp te veranderen
Hij onderbreekt me
Legt zijn hand op zijn hart
En declameert uit volle borst de laatste strofe
Anderen zullen hem een betweter vinden
Een uitslover
Ik voel niks anders dan bewondering

De weken erna trekken we samen op
Instant boezemvrienden
Voor eeuwig verbonden
Denken we
Weten wij veel

Groots en meeslepend
Voor minder leven we niet
Hij zegt: het bestaan is één grote teleurstelling
En ik weet dat hij gelijk heeft
Hij zegt: je kijkt mistroostig
Ik ken het woord niet maar knik heftig
En probeer nog mistroostiger te kijken
Onze redding komt uit boeken
Literatuur de maat der dingen
En wij twee titaantjes die de wereld wel even zullen veranderen

5

(Hij zet een zwarte pruik op, steekt hand in zijn overhemd.)

Kijk
Dit is hem
Napoleon
Bij zijn dood in 1821 de meest gehate persoon op aarde
Een moordenaar
Een despoot
Wat hou ik toch van hem
Ik ben dol op dictators
En van alle dictators vind ik Napoleon veruit de geestigste
Hij heeft zulke leuke dingen geschreven
Alleen al zijn Maximes de Guerre
Zijn opmerkingen bij de krijgskunst
En zijn brieven...
Hij heeft dertigduizend brieven verstuurd
Waarvan ik er geen één heb
Wat ik wel heb is dit
Ik heb natuurlijk veel meer
Maar één ding wil ik laten zien

(Haalt voorwerp tevoorschijn.)

Dit is een lul.
Een fallus, een penis, een pik, een leuter
Ik weet dat ik op tv ben
Dus ik moet mijn woorden zorgvuldig kiezen

Deze pik is één van de aller beroemdste penissen uit de wereldgeschiedenis.
Namelijk van niemand minder dan van de voormalige keizer van Frankrijk

Hoe weet ik nou zeker dat de echte lul is?
Op dit moment circuleren er in de wereld vijftien pikken van Napoleon.
Dat is ook de reden geweest dat er in 1920 in Londen de officiële studiegroep The Royal
Napoleon's Penis Society is opgericht
Ik weet het, het klinkt te belachelijk voor woorden
En ik wou dat ik het verzonnen had
Maar het is echt waar
Tenminste in dit verhaal

Tot zijn dood werd hij verpleegd door de arts Franscesco Antommarchi Tijdens de autopsie wilde deze eigenlijk de hersenen van de keizer meenemen, maar omdat Napoleon in Engelse gevangenschap verkeerde, konden de Britse autoriteiten dat nog voorkomen
Wel heeft hij, toen niemand keek, snel zijn pik eraf gesneden
Met deze Antommarchi is het daarna niet goed meer gegaan
Hij bleek helemaal geen arts

Hij was een oplichter
Een fantast
En uiteindelijk is hij in Amerika in een krankzinnigengesticht terecht gekomen
Waar hij tot het laatst toe beweerde Napoleon te zijn

In de anderhalve eeuw daarna is deze pik uit het zicht verdwenen
Tot hij in 1980 op de veiling werd gebracht in de nalatenschap van dr. John Kingsley Lattimer
Deze Kingsley Lattimer was een beroemde uroloog die als hobby beroemd menselijk
weefsels verzamelde.
Zo had hij onder meer een stuk brein van John F. Kennedy en een minuscuul stukje van de
galblaas van Lincoln
En dus ook deze glazen pot
Op de veiling is hij toen voor een half miljoen dollar gekocht door de steenrijke
tijdschriftenhandelaar Bruce Gimelson, die het vijftwintig jaar in een schoenendoos onder
zijn bed heeft bewaard
En ik heb die man honderden brieven geschreven. Ik heb gesmeekt, geklaagd, gevloekt, ik
heb hem alles aangeboden wat ik had.
Tevergeefs.
En toen hij stierf
Ben ik direct naar zijn huis gegaan en heb urenlang op zijn dochter ingesproken.
Dus hier is hij dan
Als klein pikkie geboren op Corsica
Tijdens de Franse Revolutie opgeklommen tot consul
Een penis die zichzelf tot keizer van Frankrijk kroonde
Hij zou op een gouden troon moeten liggen
In plaats van op zo'n lullig houten stoeltje

6

De televisiewereld had me snel gevonden
Ik wist dat ik het niet moest doen
En toch ging ik

Ik presenteer een literair programma
Waarbij ik boeken afraad of juist aanbeveel
Vaak heb ik die romans niet eens gelezen
Dan roep ik: onzin!
En ik smijt het boek het beeld uit
Het is zelfs voorgekomen dat ik een boek de ene week afschuwelijk vond
En de volgende week prees.
Het mooiste dat ik in jaren las
De kijkers vreten het
Ik val op
Ik word gevraagd voor talkshows en quizzen
Ik word een publiek figuur
Een bekende Nederlander
Miljoenen mensen weten dat ik een schrijver ben
Zonder ooit een boek van mij gelezen te hebben

7

Ik sta voor het eerst in de benauwde woning van mijn vader
Ik ben zestien, hij was zevenenvijftig
Hartaanval
Dood
Woonde al jaren niet meer bij ons
Na de scheiding werd over hem gezwezen
Als ik vroeg wat zijn adres was
Of het goed met hem ging
Of hij wist dat ik over was naar de vierde
Volgde er een stilte
Moeder liep dan naar de keuken
Of staarde wezenloos uit het raam
En zelfs toen de huisarts vertelde dat hij was overleden, bleef haar gezicht uitdrukkeloos
Geen kwaadgesproken
Geen mooie herinneringen
Niks
Ze gaf een briefje mee zodat ik voor de begrafenis vrij kreeg van school
Klasgenoten keken me vol medelijden aan
Het was duidelijk dat ze daarvoor iets terug verwachten
Wanhoop
Radeloosheid
Of tenminste een vorm van verdriet
Zo hoort dat blijkbaar
Als je vader dood is, moet je janken
En dan gaan ze je troosten
Een meisje liep naar me toe
Ik sloeg haar arm van me af
Doe normaal zeg!

Op zijn bureau ligt een atlas
Hoe vaak zou vader niet in deze kamer hebben rondgelopen
Zijn wijsvinger ziedend op de wereld gericht
Jij! Jij! Jullie!
Maar niemand om zijn aanklacht te horen

Het is donker, de gordijnen zijn dicht
Een enkele schemerlamp verlicht kasten vol boeken en spullen
Een verzameling die hij een heel leven met zich mee heeft gesleurd
Die hij met de grootst mogelijke zorgvuldigheid bij elkaar heeft gebracht
Ik zal haar erven
En op mijn beurt weer een heel leven met me mee sleuren
Tot ik zelf sterf
En ze op een veiling belandt
Of bij de vuilnis
Weg

Foetsie
En dat was het dan

Je ligt op bed
Je huid is grijs
En ik verbaas me hoe zwart je oren zijn
Je haren ongekamd
Je armen langs het lichaam
Ik kijk naar je
Ik blijf naar je kijken
Ik heb het gevoel dat ik je betrap
Dat ik iets zie wat ik niet mag zien
Een geheim
Dat je verborgen hebt willen houden
Je noemde jezelf iemand die de strijd aanging
Een overlever
Het was noodzakelijk
Het was steeds je verklaring
Maar nu
In alle rust
Nu je zo stil ligt
Lijkt opeens je ware aard zich te tonen
Ik kijk niet meer naar je met de blik van een kind
Je ingevallen ogen
Je bleke lippen
Ze vertellen een ander verhaal
Altijd die frustratie, zonder iets te bereiken
Een nietszeggend ambtenaar dat nooit zijn geboortestad Den Haag heeft verlaten

Ik hoor je het nog zeggen
Het leven is gevaarlijk
Vecht voor je plek
Maar nu zie ik hoe die woorden niks voorstelden
Hoe je al lang met een witte vlag zwaaide
Hoe je jezelf hebt opgegeven
Al die woede
Al die angst
Al die kracht die je nodig had om je maar aan iets vast te houden

Ik moet hier weg
Ik ren naar huis
En daar aangekomen vervloek ik alles en iedereen
Ik zal nooit buigen
Ik zal alles bereiken
Ik zal een groots persoon worden
Wacht maar af
Moeder komt naar me toe

Ik denk om me te troosten
Ze kijkt me aan
Brengt haar vinger voor haar mond
Gebaart me stil te zijn

8

Het is gelukt

In de kantine staan alle scholieren in een grote cirkel verzameld

Ik loop naar het midden

Mijn handen gaan omhoog

Mijn armen volgen

Uw aandacht graag, roepen ze naar het publiek dat steeds nieuwsgieriger wordt

Mijn mond blijft dicht

Ik zeg niks

Ik kijk wel uit

De docenten noemen me: een lastige leerling

Een ordeverstoorder

Ik vind het een verdienste

Een talent dat ontplooid moet worden

Hoe moet ik anders deze schooltijd doorkomen?

Ik moet mezelf en mijn klasgenoten zien te redden

Je kunt me een idealist noemen

En bovendien, wat is gezag als je het niet mag bespotten?

De rector zegt dat hij voor me zal bidden

Opdat ik tot inkeer kom

Hij zegt: vanaf nu mag je niets dan zwijgen, op straffe van schorsing

Een laatste vermaning

Mocht dat bidden van hem toch niet werken

Prima

Beloof ik

Mondje dicht

Ik loop naar de zijkant van de kantine

Pak de tafel met daarop een platenspeler en een geluidsbox

En duw hem richting het midden van de grote kale ruimte

In het midden van mijn schoolgenoten

Geen docent te bekennen

Dat zal zo wel anders zijn

Maar wie maakt me wat?

Ik hou me aan de afspraak

Ik zeg niks

Ik heb een missie

A rebel with a cause

De naald gaat op de plaat

En daar klinken The Animals

Eerst wat ruis

Dan de bas

Tum tum tum tum tum tum du tum du tum

Dan die scherpe gitaarrif

De drums

En zanger Eric Burdon

Met zijn stem vol ingehouden wanhoop
I'm breakin' loose, it ain't no use
Holdin' me down, stick around
But baby (baby)
Remember (remember)
It's my life and I'll do what I want
It's my mind and I'll think what I want
De muziek...
Nee, dit is geen muziek
Dit is een song
Dit is de nieuwe tijd
Dit is een zee van geluid
Die me omringt
Die me opneemt
Die afdwingt
De beat die bepaalt
Die meetrilt met iets diep in mij
Die me doet dansen
Mijn armen, mijn benen, mijn hoofd
Zonder patroon
Zonder einde
Zonder doel
Ik ben vrij
Ik ben een revolutionair
Ik zie ze kijken
De scholieren
Roerloos
Verzonken
Geschrokken
Maar ook met ontzag
Ook al begrijpen ze nog niet waarom
Ik kan het ze niet kwalijk nemen
De ogen van Thomas glimmen van trots
Ik zie docenten die komen aanlopen
Ik zie mezelf dansen
Ik weet dat ik bijzonder ben
Ik weet dat ik diepzinnig ben
Ik weet dat ik weet wat schoonheid is
En ik denk wat de anderen denken:
Wauw, je zult maar mij zijn
Ik zie mijn eigen toekomst
De triomfen en de successen
De bewondering
En hoewel de rockmuziek door het gebouw dreunt, beweeg ik in een luchtbel van stilte
In het luchtledige
Tijdloze
Alleen

Eenzaam

Ik heb iedereen verlaten

En ben afgescheiden van de anderen die nooit zullen voelen wat ik voel

9

Ze giechelt
Grijpt me bij mijn armen
Duwt me tegen een gammele boekenkast
Die met een klap omver dondert
Onze liefde is te heftig voor mijn studentenkamer
Ik trek haar blouse open
Val met mijn mond haar nek aan
Ze krijst
Kreunt
Klemt haar armen om me heen
Ik krijg nauwelijks lucht
Ik voel haar borsten tegen mijn buik
Haar tong over mijn wang
Haar nagels in mijn rug
Niet nadenken
Alsjeblieft niet nadenken nu
En sleur haar mee naar de grond
Armen en benen verstrengelen zich
Handen rukken kledingstukken uit
Haar mond verkent hijgend mijn lichaam
Mijn blik wendt zich af, naar binnen

Ze is de vrouw van mijn psychiater
Die ik bezoek vanwege mijn zelfmoordneigingen
Ik ben pedofiel
Ik val op jonge jongetjes uit de buurt
Heb ik altijd beweerd.
Net als Gerard Reve
Het inspireert me tot tientallen gedichten over onschuld.
Over verlangen en verdriet.
Maar nu weet ik het zeker
Niet je man geneest mij van mijn doodsdrijf, dat doe jij
Ik overrompel je met aandacht, brieven, gedichten, aubades ,etentjes
Je ziet toch hoe verliefd ik ben
Daar kan je nu wel om lachen
Maar uiteindelijk geloof je het

VROUW

Ik moet weer terug naar huis
Mijn man en mijn zoontje wachten op me

BB

En ons perfecte geluk dan?
Onze schuilplek
Ik hou van je

VROUW

Ik dacht dat ik onze liefde kon combineren met mijn gezin
Maar ik kan niet apart leven van mijn zoontje

BB

Je blijft hier! Hoor je me? Hier!

Ik smijt het servies van tafel

Een scherf raakt je in het gezicht

Je vloekt

Loopt de kamer uit

Pakt je koffers

En belt je man om je te komen halen

Als je een half uur later de voordeur uitloopt, rent je zoontje je vanuit de auto tegemoet

Ik zal wraak nemen, in mijn boeken

Ik pak je kind van je af

Je bent aan de drank

Ik hoef je nooit meer te zien!

(richting publiek) Ik hoef jullie allemaal nooit meer te zien

10

(Hij valt op zijn knieën bij een blik Campbell's Soup dat op de grond staat)

Wat doet hij nou?!

Waarom gaat hij nou op zijn knieën bij een blik soep?!

Omdat dit blik ongeloofelijk belangrijk is

Omdat dit blik laat zien dat je van alles kunst kun maken

Als je maar een goed idee hebt

Dat je hiernaar kijkt

Naar dat afzichtelijke rode etiket

Naar het metalen omhulsel

En dat je denkt:

Wat mooi

Wat prachtig

En dat een klein, dik presentatortje er op zijn knieën bij gaat zitten

Om je daar nog eens op te wijzen

Die is gek, denk je dan

En dat klopt misschien ook wel

Andy Warhol

De grootste kunstenaar van de vorige eeuw

Ik heb hem ontmoet

Een aantal keer zelfs

Eind jaren zestig, begin jaren zeventig

Tijdens zijn hoogtijdagen in de factory

Waar hij het ene na het andere meesterwerk afleverde

En daar was ik bij

Ik had het gevoel dat hij me wel mocht

Niet dat we diepgaande gesprekken voerden

Andy was niet van het praten

Iedereen was daar druk in de weer

Schilderen

Muziek maken

Filmen

Allemaal even geniaal

En hij zat op een bank in een hoek van de kamer

Te giechelen

Te signeren

Dat deed hij het allerliefste

Hij ondertekende van alles

Maakte niet uit wat

Etsen, elpee-hoezen, lampenkappen, stukken fruit...

En ik heb hem ook wel gevraagd waarom hij dat deed

En dan was zijn antwoord dat het met zijn handtekening veel meer waard was

Want behalve van kunst hield Andy het meeste

Maar geld was een goede tweede

Hij groeide op als zoon van Slowaakse immigranten in het troosteloze Pittsburgh
En vertrok al snel naar New York
Twee dingen
Meer wilde hij niet in het leven
Begeerd worden door een andere man
Het maakte hem niet uit wie
En dat de kunstwereld hem zou accepteren
In allebei faalde hij
Hij was jong kaal
Hopeloos onaantrekkelijk
En hij had een rare onbeholpen manier van praten
Ook de kunstkenners moesten hem niet
Vonden zijn werk oppervlakkig
Gekunsteld
Commercieel

Iedere andere schilder zou zich hierdoor uit het veld laten slaan
Of zich wanhopig proberen aan te passen
Warhol niet
Warhol was briljant
Want Warhol zei:
Vinden jullie me lelijk?
Dan maak ik mezelf afzichtelijk
Is mijn werk oppervlakkig?
Moet je eens opletten
Dan maak ik het nog oppervlakkiger
Nog commerciëler
Hij ging een pruik dragen
Van witte synthetisch sprieten
Die alleen maar meer benadrukten dat hij geen haar had
Hij schilderde voorwerpen die het bekijken niet waard waren
Colaflessen
Voedselbonnen
Blikken Campbell's Soup

Dat wat hem het meeste kwetste
Dat vergrootte hij
Dat werd zijn kunst
Zijn verdedigingswal
Of nee
Het hielp hem
Geen mens meer
Geen persoon
Maar een machine te zijn
Dat wilde hij
Want machines hebben geen problemen

Geen zorgen
Hij verdween in zijn werk
Hij wiste zichzelf uit
Loste op
Hij werd zijn kunst
Zijn kunst werd hem

Kijk nou naar dit blik
Dit lelijke blik
Dit beeldschone blik
Mooi hè?

11

Geen

Geen feest of ik word uitgenodigd

De lachebek

De roddelnicht

De sfeermaker

Constant druk

Constant heen en weer

Constant lollig doen

Overdrijven

Pesten

Uitdagen

Strooien met fantastische anekdotes

Over de volslagen onbekende maar schitterende roman van een nicht van de buurman van de tandarts van Captain James Cook

Die moet je lezen!

Even later vertel ik hetzelfde verhaal

Al is het boek dan van de kinderjuf van de tante van Abraham Lincoln

Ik hou dat niet bij

En wat dan nog?

Maakt het uit?

12

Nergens
Niet
Hier is het niet
Hier is slechts de ontkenning
Het negatief
En vanuit daar
Het verlangen
Naar het ware
Naar het meeslepende
Naar Het Leven
Alle bundels
Alle boeken
Die ik ooit heb gelezen
En die ik nog ga lezen
Tonen me werelden die ik nooit zal kennen
Die ik nooit zal bereiken
Wat moet ik?
Zonder beleving
Zonder ervaring
Begrijp je?
Al schrijf ik duizend gedichten
Ik weet dat ik geen dichter ben
Als je me zou vragen
Hoe gaat het?
En sla de beleefdheid over
En de sociaal wenselijke reactie
En de gemeenplaatsen
Geef gewoon antwoord
Hoe is het?
Hoe is het nu echt?
Dan zal ik je aankijken
En vanuit mijn diepste zal ik antwoorden:
Ik verveel me

Op straat
In een buitenwijk van Leiden
Lopen we
Samen
Mijn ogen tranen door de kou
Ik duik tevergeefs weg in mijn kraag
Al meer dan twee uur dwalen we hier
Zoekend
Naar een beeld
Naar inspiratie
Naar iets
Ik merk dat het te lang duurt

Dat ik niet meer kijk
Behalve naar opzij
Naar hem
Naar Thomas
Het winterweer lijkt geen vat op hem te krijgen
Zijn jas hangt open
Zijn overhemd maar voor de helft dichtgeknoopt
Losjes
Nonchalant
Zijn puntige zwarte schoenen
De spijkerboek die strak om zijn benen zit
De lange overjas
Die hem de uitstraling geeft van een Franse intellectueel
De haarlok die sierlijk voor zijn ogen danst
We zijn nog tieners
Scholieren
Maar in zijn rust en zijn voorkomen is hij volwassen
Als een oudere man
Die me bij de hand neemt
Het is zijn mond
Mijn blik gaat steeds weer naar zijn mond
Zijn lippen
Zijn tong
Zijn glimlach
Geen spoor van woede
Angst
Of wanhoop
Maar vreugde
Levenslust
En het geluk
Van iemand die zichzelf los durft te laten
Mijn hart bonst
Maar van buiten blijf ik roerloos

Als ik hem vertel dat ik van dichten mijn beroep wil maken
Zegt hij: vraag alvast maar een uitkering aan
Nederland is geen land voor dichters
Vondel eindigde op een bank van lening
Achterberg zat in het gekkenhuis
En Bilderdijk pompte zich vol met opium
En jij, vraagt hij pesterig
Hoe zal het jou vergaan?

Thomas had ik niet meer gezien sinds ik van school ben gestuurd
Byebye Bona
Hallo Mulo
Ik zit in een klas vol boerenpummels

Die nergens iets vanaf weten
Zij de bijt
Ik de vreemde eend
Ze vinden me excentriek
Ongrijpbaar
Ze weten niet wat ze met me aan moeten
Ik moedig dat aan
Dan laten ze me tenminste met rust
Ik speel de gevoelige jongen
De eenzame ziel
Een kwetsbaar ventje tussen al die rauwdouwers

Na afloop van de gymles
In de kleedkamer
Iedereen is al weg
Behalve een klasgenoot en ik
We zijn de laatste twee
Allebei net onder de douche vandaan
Allebei maar voor de helft aangekleed
Ik zie het
Ik merk het op
Ik heb genoeg romans gelezen om deze situatie te herkennen
Tussen twee mensen
Tussen twee jongens
Ik weet welke richting dit op kan gaan
Dit op gaat
Ik voel hoe mijn kuitspieren zich aanspannen
Hoe mijn benen zich strekken
Hoe ik langzaam opsta van de houten bank
En hoe ik stap voor stap naar hem toe loop
Hij trekt net zijn hemd over zijn hoofd
Ik sta voor hem
En ik zeg:
Ik moet je wat vertellen
Ik ben gek op je
Ik denk dag en nacht aan je
Ik kan niet zonder je
De arme jongen schrikt zich dood
Blijft verstijfd zitten
Ik zeg:
Ik heb je nodig
Als jij me nu afwijst
Wil ik niet meer leven
Ik blijf staan
Zeg niks meer
Doe niks meer
Kijk hem alleen maar aan

Hij staat op
Duwt me hardhandig naar achteren
Ik val tegen de okergele muur
En zie hoe hij zijn spullen bij elkaar grist
Hoe de kleedkamerdeur dichtvalt
Ik loop naar de spiegel
Bekijk mezelf
Ik zie wat er met mij is
En wat er niet is
Ik kan dat nog niet benoemen
Pas veel later zal ik kunnen zeggen wat ik nu al weet
Dat ik verlangen ken
Dat ik lust ken
Dat ik weet welke gedachten erbij horen
Maar dat die gedachten niet van mij zijn
Ik weet dat ik me er nooit aan over zal kunnen geven

We verlaten de buitenwijk
Wandelen naar een grasveld
Thomas praat over de universiteit
Waar hij naar toe wil
Over colleges
Over geneeskunde
Over Amsterdam
Ik wuif het weg
Het is het einde van je eigenheid
Van je schrijverschap
Ik hoor op de Mulo, zeg ik
Ik hoor bij de gewone mensen, bij het volk
Hij kijkt me aan met een mengeling van spot en arrogantie
Ik val lachend op de grond
'Kijk, de sneeuw, die voor ons ligt, wist alles uit'
Hij schudt zijn hoofd
Hij vindt het nietszeggend gelul
Maak er dan van:
'De sneeuw wist ons verleden uit'
Jezus Christus, denk ik
Die ene zin snijdt door me heen
Die ene zin van hem laat zien dat hij zoveel meer verstand
Inzicht
En gevoel heeft
Dat niet ik
Maar hij
De dichter van ons is
Een dichter die niet wil schrijven
Een dichter die geneeskunde gaat studeren
Een vrouw zal krijgen

Twee kinderen
En gelukkig zal zijn

Ik wil je wat vragen
Thomas veegt met zijn hand sneeuw van een houten hek
Verhalen beginnen altijd met iets dat niet goed gaat
Een schijnbaar detail
Dat ontspoord
Ons verhaal start dus met zijn vraag
De vraag die ik niet wilde horen
Omdat ik er geen antwoord op zal willen geven

We stelden nooit vragen
Wij wisten alles zeker
Wij spraken dwars door elkaar heen
En wie het hardst sprak, was aan het woord
Er was zoveel te vertellen
Robert Louis Stevenson, Nescio, Plath
Maar ook Friedrich, Pollock, Hopper
The Velvet Underground, The Doors en natuurlijk, ja natuurlijk The Stones

Thomas werd groen van jaloezie toen ik hem vertelde dat ik erbij was
In het Kurhaus
8 augustus 1964
Toen The Stones het publiek zo opzweepten dat we een groep wilden werden
Onhandelbaar
Agressief
Mick Jagger stond op het podium
En keek
Die krachtige kop
Leek radeloos
Dat soepele, driftige lichaam
Kwetsbaar
Zijn microfoon op de grond
Een frontman zonder show
Ik drukte me naar voren
Een mager jochie
Langs alle schreeuwende tieners
Langs de stoelen die door de lucht vlogen
Langs de politie die er op los sloeg
Tot ik bij de rand van het podium kwam
En ik riep, Mick
Hallo Mick
Ga maar, ga maar weg hier
Mick, you can't always get what you want
Vijf jaar later was dat een wereldhit
Hij hoorde me, kwam naar me toe, boog zich naar voren

Who are you?
Ik ben het
Mick keek me doordringend aan
Thank you, zei hij,
I will remember this moment
Dat laatste is niet van mij
Dat heeft Thomas bedacht
Sindsdien vertelde ik tegen klasgenoten dat we allebei in het Kurhaus waren geweest

Bij het hek
In de sneeuw
Bij de vraag
Die nog gesteld moet worden
Thomas is een kop groter dan ik
We kwamen op school als twee tengere jochies
Ik ben dat gebleven
Hij kreeg het lichaam van een atleet
Een reus
Een beer
Zijn lijf
Stevig
Krachtig
En ik denk:
Ik wil het vastgrijpen
Er in klimmen
Er in verdwijnen
Ik weet wat ik voel
Wat ik moet voelen
Ik ken het van papier
Ik heb het bestudeerd
Als een gebruiksaanwijzing
Thomas kijkt me aan
Hij kijkt dwars door me heen
Hij moet weten wat ik nu voel
Hij moet hetzelfde voelen
Dit is geen pose meer
Dit gebeurt nu
Hier
En in gedachten spreek ik mezelf toe:
Raak hem aan
Kom dichterbij
Leg je hand op zijn schouder
Laat dit meer zijn dan alleen een hersenspindel
Druk je lichaam tegen het zijne
Doe het
Nu
Maar ik doe niks

Later zal ik vertellen dat ik het wel heb gedaan

Dan zijn vraag

Hij zegt: ben je ooit verliefd geweest op een meisje?

Hij bloost

Er is dus een meisje

Hij is dus verliefd

En ik denk aan...

En ik weet niet...

Ik weet niet meer wie hij is

Ik weet niet meer wie wij zijn

Ik weet niet meer wie ik ben

Ik weet niet meer wat ik hier kom doen

Alle structuur vervalt tot wanorde

Thomas vraagt of ik het herken

Misselijk zijn van verliefdheid

Nachten wakker liggend

Om die ene onbereikbare

Ik blijf even stil voordat ik een antwoord weet

Dan zeg ik: nachten?

Als het nacht is, lees ik Schiller

13

Ik sta in de spoelkeuken van het restaurant
Het raam beslagen door de damp van het warme afwaswater
Het is benauwd
Het stinkt naar de schimmel op de witte muurtegels
Eén zin herhaalt zich voortdurend in mijn hoofd
Ik moet haar uitspreken
'Jullie gaven me modder, ik maakte er goud van'
Charles Baudelaire schreef die zin
21 jaar
Vader dood, gebroken met moeder
Het familiefortuin erdoorheen gejaagd
Weggestuurd en teruggekeerd uit Indië en Mauritius
Maar bovenal schrijver van hemelbestormende poëzie
Ik ben nu even oud
Geen dichter
Geen reiziger
Ik ben afwashulp in het restaurant van de Leidse Vroom en Dreesmann

Het gevlekte gezicht van de voorman van de keuken loopt rood aan
Hij schreeuwt naar me
Hij schreeuwt altijd
Geen idee wat hij zegt
Ik versta hem niet

Hij schreeuwt weer
Ik pak een nieuwe stapel borden

Klasgenoten die wel de middelbare school hebben afgerond, zijn naar Amsterdam
vertrokken
Studeren Nederlands
Geschiedenis
Geneeskunde
Dagen elkaar uit
Maken grappen wie het eerst hoogleraar zal zijn
Ik spreek ze niet meer

De Marokkaanse keukenhulpen zetten de vaat naast me neer
Ze hebben ooit een krant in mijn jaszak gezien
En sindsdien noemen ze me de professor

Ik sla met mijn handen hard in het water
Bruin schuim spat tegen mijn gezicht
Ik zweet
Ik heb moeite om te ademen
De wereld draait
Het rumoer van de keuken verstomt

Verdwijnt
Ik zie pannen hardhandig neergezet worden op een metalen kar
Maar ik hoor ze niet
Ik zie mensen praten
Zonder stem
De radio staat aan
En zwijgt
Ik hoor water heen en weer gaan
Ik hoor het klotsen tegen de rand van de afwasbak
Ik zie het sop, niet meer rustig, maar onstuimig stromen
Ik voel een windvlaag
Een storm opsteken
Ik zie golven, metershoog
Het wateroppervlak neemt toe
Ik ben omringd door een oceaan
Het is nacht
Het is koud
Om me heen zo ver als ik kijk is het zwart
Zwart water
Zwarte lucht
En onder me het peilloze zwart waarin ik zal verdwijnen
Ik roep om hulp
Maar wie hoort me?
Ik ben een drenkeling
En hou me vast aan een stuk wrakhout

Dan spoel ik aan
Ik lig op een rotsblok
Op een onbewoond eiland
Het wordt ochtend
Ik voel de zon op mijn huid
Ik leef nog
Ik adem
Ik zou opgelucht moeten zijn
Maar ben dat niet
Ik voel angst
Ik voel ontheemding
Ik hoor hier niet
Urenlang lig ik daar
Alleen
Verdrietig zonder te weten waarom
Zonder te zoeken naar de reden
Somberheid als vertrouwd terrein
Ik staar naar het water dat niet meer zwart is, maar blauw en groen en grijs
Een vriendelijk ruisen
Een heldere schittering
Alsof de zee zacht voor me wil zijn

Alsof de zee weet wat ik heb meegemaakt
Ik barst in lachen uit
Het idee
Alsof de zee om me geeft
Met een schok besef ik dat het niet de wereld is die mij betekenis geeft
Maar juist andersom
Dat ik het ben
Hoe ik het zie
Mijn verbeelding
Die ene zin dreunt nog steeds in mijn hoofd
'Jullie gaven me modder, ik maakte er goud van'
Ik sta op en kijk rond
Ik denk aan vogels en ik hoor ze
Ik denk aan bomen en ze staan er
Ik loop richting de zee
Triomfantelijk
Hou mijn armen juichend omhoog
Vol verwachting
Als een belofte
Dan kijk ik naar de horizon
En daar verschijnt het schip dat me thuis zal brengen

In de keuken slaat de voorman met een klap op mijn rug
De radio kraakt, het geroezemoes
De pannen, de metalen kar
De schimmel, de muizenstront
Ik raak uit balans en val voorover
Met mijn gezicht in de spoelbak
De voorman lacht me uit met zijn schorre lach
Met zijn vergeelde tandenlach
En gebaart dat ik door moet werken
Ik kijk hem aan
Ik beweeg niet
Ik probeer rustig te blijven
En dan, als vanzelf, heel langzaam
Alsof elk woord een pijl is die ik zorgvuldig tussen zijn ogen schiet, zeg ik:
Ik heb een boek geschreven
Alle kranten zijn lyrisch
Ze zeggen: een debuut van een ongekend niveau
En dat het een bestseller wordt
Hij kijkt me niet begrijpend aan
Maar wat valt er niet te begrijpen?

Ik ben een schrijver
Ik ben een dichter
Ik heb twee universitaire studies afgerond
Ik ben psychofarmacohistoricus

Niet slecht voor iemand die de Mulo niet heeft afgemaakt

14

Slechts een maal in je leven ben je een aanstormend talent
Ik ben dat nu
Niet veel later is het zo ver
Mijn debuut
Mijn dichtbundel
De kranten schrijven: een authentieke stem
Fris geluid
Eindelijk lijkt alles te kloppen
Eindelijk kan ik zeggen:
Ik ben een dichter
Ik knip de recensies uit
En bekijk ze steeds opnieuw
Alsof ze opgezette vlinders zijn
Ik prik ze op het behang boven mijn typemachine

Binnen een maand mijn tweede bundel
En de derde er vlak achteraan
Te gehaast geschreven, vermeldt een criticus
Te weinig diepgang en verfijning

De uitgeverij vraagt of ik een roman wil schrijven
Ik weet niet of ik dat wel wil
En of ik dat wel kan
Ik heb altijd beweerd dat poëzie de hoogste kunstvorm is
Uiteindelijk zeg ik toe
En tot mijn verbazing lijken de pagina's zichzelf te vullen
Ik kan mijn gedachten nauwelijks bijhouden
Het is alsof ik altijd al heb toegewerkt naar dit moment
Naar dit boek
Naar dit verhaal
Mijn verhaal

15

Ik rookte, spoot en zoop
Ik kon ook niet anders na mijn vernietigende jeugd
Mijn vader die zelfmoord pleegde
Mijn moeder die me geestelijk mishandelde
De psychiatrische inrichting waar ze me naar toe stuurden
Vind je het gek dat ik schrijver ben geworden?
Mijn zoontje
Micky
De enige met wie ik een hechte relatie...
De enige bij wie ik gelukkig ben
Ik denk nooit: dat gezeik van een kind
Ik vind het heerlijk om hem te zien.
Een jochie met lievelings-elpees
Dan komt hij naar me toe
En zegt: pappa, ik wil Satisfaction

Ze is mijn oude tekendocent
Ik kom haar tegen in de stad
Ze voert me dronken
Lokt me het bed in
Niet veel later blijkt ze zwanger
Ze vertelt het me in een café
Terwijl ze haar zoveelste sigaret opsteekt
Ik ben nooit voor mijn verantwoordelijkheid weggelopen
Ik wil voor hem zorgen
Ik wil een vader zijn

Na zijn geboorte gaat het met haar niet goed
Ik wil daar niet te veel over kwijt
Laten we het erop houden dat ze drinkt
Hem verwaarloost
Ik denk aan mijn eigen jeugd
Ik denk: ik moet ingrijpen
Dus op een dag sta ik voor haar deur
En ik neem hem mee
Weg van haar
Ze kijkt niet op of om
Waarschijnlijk is ze opgelucht
Een zorg minder

Ik voed hem op
Alleen
Bij mijn familie kan ik niet terecht
Vrienden zie ik niet meer
Die zijn te druk met hun zogenaamde studentenleven

We gaan naar Artis
Pinguïns kijken
Micky en ik
Opeens moet hij overgeven
En ik voel direct:
Dit is niet goed
Dit is anders
Hij krijgt hoge koorts die niet voorbijgaat
Hij verliest zijn bewustzijn
Vreemd genoeg zullen dit mijn helderste herinneringen aan hem worden
De witte kamer in het ziekenhuis
De getekende boom op het raam
Lego op de tafel
Waar zieke kinderen voor hem mee hebben gespeeld
De verpleegsters die zo zorgzaam zijn
Hij gaat van het ene onderzoek naar het andere
Tot een arts me apart neemt
En vertelt waar ik zo bang voor ben
Een hersentumor
Zonder kans op genezing

Eigenlijk is uw zoon al dood, zegt hij
Hij zegt: de beslissing is aan u
Wat moet ik?
Micky niet zes jaar laten worden?
Of juist wel, misschien wel twaalf
Maar dan slapend
Ik heb hem op de wereld gezet
Dus ik vind...
Ik moet...
17 januari
Het is een schrale troost dat hij zijn sterfdatum deelt met Gerrit Achterberg
Ik stuur de verpleging weg
Ik moet dit alleen doen
Drie rode schakelaars naast elkaar
Ik klik ze uit
De apparaten stoppen met zoemen
Het piepen houdt op
Nog even adem je door
En dan...
Ik zie je daar liggen
Je huid grauw
Je haren ongekamd
Je armen langs je lichaam
Ik kijk en ik kijk
Ik heb het gevoel dat ik je betrap
Betrap op een geheim

Dat je verborgen had willen houden

16

Mijn romans volgen zich snel op
Telkens een ander verhaal
Maar met dezelfde inhoud
Jaar in, jaar uit
Steeds weer die vader
Steeds weer die zoon
Ik probeer een andere thematiek
Een ander genre
Maar het lukt niet
Die verhalen komen niet tot leven
Steeds val ik terug tot dezelfde twee personages
Het begint me te benauwen
Ik pak pen en papier
En schrijf in het wilde weg
Maar onherroepelijk
Na een paar bladzijden is hij daar weer
Mijn vader
En vlak om de hoek wacht mijn stervende zoon
Ik kom niet van ze af

17

Kwetterend steek ik van wal
De journalist knikt me bemoedigend toe
De tv-studio lacht hardop
Ik geef ze wat ze willen hebben
De populaire intellectueel
Vilein
Koket
Spottend
Dan val ik stil
Op het juiste moment
En met een stem die trilt van oprechtheid
Begin ik over al die dingen waar ik altijd over heb
Mijn vader
Mijn moeder
De school die een hel was
Mijn eenzaamheid
Thomas
De spoelkeuken in de V&D
Mijn kind
De verhalen
De voorwerpen
Alles wat waar is
En alles wat echt is

18

Achter het publiek
Bij de uitgang
Zie ik een man op zijn rug
Die ik herken
Maar dat kan niet...
Mijn vader draait zich om
Kijkt me aan
Met droeve ogen
Ik loop naar hem toe
Hij zegt

VADER

Ik mis je jongen
Hoe gaat het met je?
Hoe gaat het nou echt?

BB

Ik verveel me

VADER

Wat hebben we gelachen hè?

BB

We hebben helemaal niet gelachen

VADER

Jawel
De grootst mogelijke onzin verzong je
Dan waren we weer net uit het kamp
Dan was ik weer piloot bij de RAF
Je moeder een Italiaanse Jodin

BB

Je haalt werkelijkheid en fantasie door elkaar
Dat schreef ik in mijn boeken

VADER

Jij haalt werkelijkheid en fantasie door elkaar
Tot tranen toe geroerd omdat je ooms en tantes in het kamp vergast waren
Je hebt nooit kinderen gehad
Maar hoe je erover kon vertellen
Wat hebben we gelachen

BB

Hou op
Je was agressief

Je hebt ons verlaten
Bent een nieuw gezin gestart

VADER

Is dat het?

Je hebt me gemist

Ze zeggen dat mensen die zich in steek gelaten voelen zichzelf doorzichtig voelen

Van alles verzinnen om maar een gevoel van zijn te krijgen

Verzamelingen aanleggen om dan daar maar binding mee te maken in plaats van met mensen

BB

Jullie hebben me in een inrichting gestopt

VADER

Dat was een vakantiecamp voor bleekneusjes

BB

Ik herinner me heel iets anders

VADER

Iedereen weet toch dat jij je iets heel anders herinnert

Maar wat dan nog

Maakt het uit

Dat ik dood ben, is toch ook maar een verhaal

19

Ik kijk naar de boeken in mijn huis
De tientallen meters planken
De ontelbare hoeveelheid
Ik ben nog maar op de helft van wat ik in mijn leven zal vergaren
En het maakt me nu al misselijk
Dit is geen hobby
Dit is een ziekte
Er is helemaal geen miljoenen erfenis van mijn vader
Er zijn alleen maar schuldeisers
Ik ben naar Amsterdam verhuisd
Zonder iets te zeggen
Onbereikbaar
De telefoon neem ik niet op
Brieven beantwoord ik niet
Een schone lei
Ik zeg nee
Nee tegen wat vroeger was
Nee tegen gemaakte afspraken
Nee tegen vrienden van toen
Als sneeuw op een grasveld wis ik het verleden uit

Ik pak mijn laatste boek
Bekijk de foto op de achterkant
Alles wat ik zo graag wilde worden
En nu eindelijk lijkt te zijn
Het is niet zo
Ik heb het verzonnen
Ik heb mezelf gefantaseerd
Ik heb geen talent om te zijn
Om te leven
Mijn enige talent is om te doen alsof

20

Ik krijg mijn eigen reisprogramma
Niet naar toeristische attracties
Meer naar Oost-Duitse musea
Verlaten eilanden
Ik reis ontdekkingsreizigers achterna
Een seizoen lang vertel ik over Goethe

21

(In zijn handen het gipsen masker van het gezicht van Goethe)

Het dodenmasker van Goethe
Bij mijn kopie zijn de pukkels weggehaald
Goethe leed dus aan pukkels
Ik ook, toen ik nog leefde

Goethe, de schrijver van “Die Leiden des jungen Werthers”
Over de onmogelijke liefde van Werther voor Lotte
Deels autobiografisch deels fictie
Dichtung und Wahrheit
Wie was Lotte?
Was Werther eigenlijk Goethe?
Was Goethe eigenlijk Werther?
Werther pleegde zelfmoord
Goethe is stokoud geworden
Het boek was een megaseller
Iedere Duitser die kan lezen leest het
Het werd in alle talen vertaald
Het ontketende een cultus
Het ontketende een golf van zelfmoorden
Goethe kreeg de status van een... van een Mick Jagger
Deze man met die ingevallen mond
Je ziet dat hij een kunstgebit had
Hij had een grote neus
Ook wel haviksneus genoemd

(Geeft het masker een zoen op de mond)

Ik ben met niemand in mijn leven meer bezig geweest
Ik hou van deze man
Ik weet het klinkt verschrikkelijk
Maar ik zou zo graag met hem willen praten

22

Ik breng mijn verzameling literatuur naar De Slegte

Alle romans

Alle dichtbundels

Ik zeg dat ik niets meer met de Nederlandse literatuur heb

Dat ik het niet meer de moeite waard vind

Ik verklaar de poëzie dood

Ik heb er niets meer te zoeken

23

Ik sta voor mijn huis aan de Keizersgracht
Ik kijk naar binnen door de grote ramen
Er zitten een man en een vrouw aan tafel én twee kinderen
Het kleine blonde jongetje ziet me en zwaait
Hij doet de deur open

KIND

Hé, hoe gaat het?
Hoe gaat het nou echt?

BB

Ik verveel me

KIND

Heb je zin om binnen te komen?

BB

Ik heb zin om zelfmoord te plegen

KIND

Dat heb je je hele leven al
Maar nu kan dat niet meer
Je bent al dood

BB

Ik hou van je

EINDE